

POMENIREA SFÂNTULUI TEODOSIE ÎNTEMEIETORUL VIEȚII DE OBȘTE LA PATRIARHIE

Duminică, 11/24 ianuarie 2021, Patriarhia l-a sărbătorit pe Sfântului nostru Părinte Teodosie Întemeietorul Vieții de Obște.

La această sărbătoare, întreaga Biserică, și mai ales Biserica Ierusalimului, îl pomenește pe Sfântul Teodosie, potrivit sinaxarului și altor surse. Biserica pomenește faptul că Sfântul Teodosie a venit în Țara Sfântă din orașul său natal Mogaristos din Cappadocia în jurul anului 450 d.Hr.

Stăruind mai întâi în nevoințe la Sfânta Mănăstire Ikelia de lângă Ierusalim, s-a retras în deșertul Iudeii și a întemeiat Sfânta Mănăstire care îi poartă numele până în prezent, sub formă de Coenobion. I-a primit acolo pe călugării începători, care au fost îndrumați în ascultare, în viața de obște și în rucodelie, și s-au îngrijit de săraci și nevoiași. După această învățătură, călugării luau binecuvântarea de a începe o formă mai aspră de nevoințe la Lavra monahală, precum cea a Sfântului Sava. Sfântul Teodosie a devenit Egumen / Exarh al vieții de obște din Palestina, în timp ce Sfântul Sava a avut aceeași poziție pentru viața din Lavră. Ambii Sfinți, Teodosie și Sava, erau din aceeași țară, contemporani, și au luptat împreună împotriva monofizitismului și pentru statornicirea Dogmei Sinodului al patrulea ecumenic din Calcedon din 451 d.Hr., cu privire la coexistența indivizibilă a celor două firi ale lui Hristos, dumnezeiască și umană, într-o singură ipostază.

Această mănăstire este situată în locul în care magii din Persia au rămas peste noapte la întoarcerea pe alt drum spre țara lor. Mănăstirea s-a dovedit a fi mai puternică decât

distrugerile provocate de diferiți cuceritori și de uzura timpului. A fost renovată de către călugării cretani Galaction și Leontie la începutul secolului al XX-lea, mai târziu, în același secol, de fericitul arhiepiscop Bartolomeu de Madaba și recent de părintele egumen, arhimandritul Ieroteu, care a construit o nouă anexă la mănăstire, a finalizat frescele din Biserică și a protejat proprietatea Patriarhiei din împrejurimi până în zona Mănăstirii.

Datorită restricțiilor impuse de pandemia de COVID-19, la Mănăstire a fost oficiată o priveghere de toată noaptea de către Preafericitul Părinte al nostru și Patriarh al Ierusalimului Teofil, avându-i drept împreună-slujitori pe ÎPS Arhiepiscopi Aristarh al Constantinei și Teodosie al Sevastiei, pe Părintele Dragoman, Arhimandritul Matei, pe Preotul Yusef și Preotul Gheorghe din Beit Jala, pe Arhidiaconul Marcu și pe Ierodiaconul Simeon. Răspunsurile la strană au fost date de ÎPS Părinte Arhiepiscop Aristovul al Madabei, de duhovnicul Mănăstirii Sfântul Sava, de Arhimandritul Evdokim și de călugării Mănăstirii.

Înainte de Sfânta Împărtășanie, Preafericitul a rostit următoarea predică:

„Doamne, cine va locui în locașul Tău și cine se va sălășlui în muntele cel sfânt al Tău? Cel ce umblă fără prihană și face dreptate, cel ce are adevărul în inima sa, Cel ce n-a viclenit cu limba lui, nici n-a făcut rău împotriva vecinului său și ocară n-a rostit împotriva aproapelui său” (Ps. 14:1-3), spune psalmistul.

Iubiți frați întru Hristos,

Cucernici creștini,

Astăzi, la vremea Bobotezei, când Hristos S-a arătat la râul Iordan și a luminat lumea, a strălucit și sărbătoarea Părintelui nostru Sfânt și purtător de Dumnezeu Teodosie; de aceea, atât clerul, cât și oamenii s-au adunat la locul

nevoinței sale pentru a-l cinsti în Doxologie pe Dumnezeu nostru Trinitar și pentru a-l cinsti pe Sfânt.

Sfântul nostru Părinte Teodosie, care a cultivat pământul arid al acestui deșert al Iudeii, s-a făcut vrednic să locuiască atât în sălașele pământești cât și în cele cerești ale Domnului, păzind toate poruncile lui Dumnezeu, așa cum spune Sfântul Vasile cel Mare: „Ar trebui nu doar să facem ceea ce este drept, ci și să lucrăm insuflați de o dispoziție neprihănită, după cum se spune: „Caută dreptate și iar dreptate” (Deutoronom 16:20). Cu alte cuvinte, Sfântul Teodosie a îmbinat în sine toate virtuțile care îl disting pe omul drept și sfânt al lui Dumnezeu.

Acest lucru este exprimat în mod clar și în imnurile pe care Sfântul Teofan le-a scris pentru el: „Cuvioase Părinte de Dumnezeu purtătorule Teodosie! Foarte te-ai nevoit întru această viață trecătoare, cu cântări, cu posturi și cu privegheri, pildă făcându-te ucenicilor tăi, și acum dănuiești împreună cu cei fără de trupuri, slăvind neîncetat pe Hristos Dumnezeu Cuvântul Cel din Dumnezeu și Mântuitorul, Carele și-a plecat capul Mergătorului înainte și a sfințit firea apelor. Pre acela împlânzește-l, aceluia te roagă, Cuvioase, să dăruiască Bisericii unire, pace și mare milă”.

Și Chiril din Scythopolis, biograful Sfântului Teodosie, îl numește „binecuvântat și cetățean al raiului, mare slavă a Palestinei și a pustiei, lauda schimei monahale, cetatea adevăratelor învățături, colonelul și luptătorul și îndrumătorul rânduiei coenobitice”.

Când Sfântul nostru Părinte Teodosie a venit în Țara Sfântă, i-a întâlnit pe marii Părinți ai vremii, Eftimie cel Mare, Sava cel Sfințit și Sfântul Avva Marcian, care locuia într-o mănăstire de obște din Betleem și care i-au spus: „nu poate o cetate aflată pe vârf de munte să se ascundă”(Matei 5:14). Și în tine tot ceea ce este ascuns va face Dumnezeu vădit și remarcat”. A fost, de asemenea, un părinte cuvios, pe nume

Loghin din Capadocia, care aparținea Ordinului Studiților al Sfântului Mormânt, care l-a încurajat să meargă la Mănăstirea Ikelia sub protecția tronului Maicii Domnului, unde a slujit ca vicar după moartea sa.

Sfântul nostru Părinte Teodosie a atins culmi atât de înalte în nevoința adevăratei credințe ortodoxe încât imnograful său spune: „Om cu firea ai fost, Părinte, dar te-ai arătat împreună cetățean cu îngerii. Că viețuind ca un fără de trup pe pământ, înțelepte, toată purtarea de grijă de trup o ai lepădat; pentru aceasta și de la noi auzi: Bucură-te, că din tinerețe ai urmat lui Hristos; Bucură-te, că ai veștejit desfătărilor trupești.”

Într-adevăr, cetățeanul pustiei Teodosie a alungat grijile trupului și i-a ofilit plăcerile, ascultând glasul Sfântului Pavel: „Căci dorința cărnii este moarte dar dorința Duhului este viață și pace. Fiindcă dorința cărnii este vrăjmășie împotriva lui Dumnezeu, căci nu se supune legii lui Dumnezeu, că nici nu poate. Iar cei ce sunt în carne nu pot să placă lui Dumnezeu” (Romani 8: 6-8).

Într-adevăr, părintele nostru Teodosie, care l-a urmat pe Hristos încă din tinerețea sa, a devenit concetățean al îngerilor. Și asta „căci câți sunt mânați de Duhul lui Dumnezeu sunt fii ai lui Dumnezeu” (Romani 8:14), predică Sfântul Pavel. Interpretând aceste cuvinte, Sfântul Gură de Aur spune: „El nu a spus: «oricâți primesc Duhul lui Dumnezeu,» ci «câți sunt mânați de Duhul», arătând că în acest mod [Duhul] vrea să fie Stăpânul vieții noastre, la fel ca și căpitanul corăbiei sau vizitiul perechii de cai”. Și Sfântul Pavel spune: „Domnul este Duh, și unde este Duhul Domnului, acolo este libertate” (2 Corinteni 3:17).

Cu alte cuvinte, cununa biruinței Duhului asupra Legii, sau mai bine zis, asupra gândirii trupului, este libertatea în Hristos, așa cum spune Sfântul Pavel: „Căci legea duhului vieții în Hristos Iisus m-a eliberat de legea păcatului și a

morții” (Romani 8: 2). Iar această libertate în Hristos se realizează prin voința liberă a omului, pe de o parte, în combinație cu lucrarea harului dumnezeiesc, pe de altă parte.

Iată, așadar, de ce imnograful spune: „străduindu-te spre râvna mucenicească prin sângele vuirii tale, ai fost arătat Mucenic fără vărsare de sânge al credinței cele adevărate”. Sfânta Biserică a Ierusalimului se mândrește nu numai pentru că a stabilit Mucenici prin jertfa de sânge pentru Hristos, ci și Mucenici fără jertfirea sângelui, prin taina închinării, și anume, prin păzirea poruncilor lui Dumnezeu. „Mucenicii nu sunt doar cei care au primit moartea pentru credința lor în Hristos, ci și cei care au murit pentru păzirea poruncilor Sale”, spune Evagrie.

Acestui mucenic fără jertfă de sânge, al dragostei de poruncile lui Hristos, al scării virtuților și al frumuseții nevoitorilor din pustia Palestinei, Teodosie, purtătorul de Dumnezeu, să ne rugăm, împreună cu Preafericita Născătoare de Dumnezeu și Fecioara Maria, să mijlocească la Domnul nostru Iisus Hristos, Care S-a botezat în râul Iordan de către Sfântul Ioan, ca să ne dea sufletelor noastre mila și pacea Lui în regiunea noastră și în întreaga lume. Amin. La mulți ani fericiți, fără pandemia cauzată de coronavirus. ”

După Priveghere, părintele stareț, arhimandritul Ieroteu, a cărui sănătate este într-o stare precară, a oferit o agapă modestă Preafericirii Sale, prin ajutoarele sale.

Din partea Secretariatului-General